

- b) w art. 6 b) w wysokości 50⁰/₀ podwyższa się na 150⁰/₀,
 c) w art. 15 a) w wysokości 200⁰/₀ podwyższa się na 400⁰/₀.

Art. 2. Ustanowioną w § 5 austriackiej ustawy z dnia 18 września 1892 r. (Austr. Dz. Ust. P. № 171), przez zagraniczne spółki akcyjne, względnie spółki komandytowo-akcyjne uiszczają się mającą opłatę według skali II od wartości kapitału, przeznaczanego do prowadzenia przedsiębiorstwa w kraju, podwyższa się na 5⁰/₀.

Art. 3. Spółka akcyjna, mająca siedzibę za granicą, jeżeli zamierza działać na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej, winna uiścić opłatę w wysokości 5⁰/₀ od wartości kapitału zakładowego, przeznaczanego do prowadzenia przedsiębiorstwa w kraju.

Przy każdym podwyższeniu tego kapitału uiścić należy 5⁰/₀ od wartości podwyżki.

Ministerstwo, do którego wniesiono podanie o zezwolenie na działanie w kraju, względnie na powiększenie kapitału, przeznaczanego do prowadzenia przedsiębiorstwa w kraju, uzależnia udzielanie zezwolenia, jeżeli zresztą nie zachodzą żadne przeszkody przeciw przychylnemu załatwieniu, od wykazania się kwitem z uiszczenia opłaty.

Art. 4. Opłatę stemplową od akcji pobiera się według ceny emisyjnej akcji, podlegających wydaniu wzamian za wpłaty gotówkowe lub wniesienie do spółki przedmiotów lub praw, posiadających wartość pieniężną. Nie pobiera się opłaty stemplowej od akcji, podlegających wydaniu z tytułu przeszacowania ksiązkowej wartości majątku.

Art. 5. Winni niezastosowania się do przepisów, zawartych w art. 1 i 2 niniejszej ustawy, podlegają karom, unormowanym w przepisach o opłatach stemplowych (należnościach bezpośrednich i stemplowych), obowiązujących na obszarach b. dzielnicy rosyjskiej, względnie austriackiej.

Art. 6. Wykonania niniejszej ustawy powierza się Ministrowi Skarbu.

Art. 7. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąpczyński

Prezydent Ministrów:
Antoni Ponikowski

Minister Skarbu:
Michalski

219.

U s t a w a

z dnia 4 kwietnia 1922 r.

w przedmiocie zmiany ustawy z dnia 10 maja 1919 r. o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych (Dz. P. P. P. № 41, poz. 298).

Art. 1. Artykuł 8 ustawy z dnia 10 maja 1919 r. o ustaleniu i oszacowaniu świadczeń i strat wojennych (Dz. P. P. P. № 41, poz. 298) otrzymuje brzmienie następujące:

„W miejscowościach, gdzie Komisje Szacunkowe miejscowe nie były utworzone, lub też gdzie zostały zamknięte przed ukończeniem rejestracji strat wojennych, materiały szacunkowe, zebrane przez instytucje społeczne jako też organy i osoby, urzędowo uprawnione do ustalenia strat wojennych, przekazane zostaną do Komisji Szacunkowych Głównych dla ostatecznego ustalenia i oszacowania tych strat”.

Art. 2. Punkt a) art. 18 ustawy, wyszczególnionej w art. 1, otrzymuje następujące brzmienie:

„sprawdzenie i zatwierdzenie w myśl art. 8 przekazanych jej materiałów, dotyczących ustalenia i oszacowania poniesionych przez poszkodowanego strat wojennych, względnie ostateczne ustalenie i oszacowanie tych strat”.

Art. 3. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Prezesowi Głównego Urzędu Likwidacyjnego.

Art. 4. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Marszałek:
Trąpczyński

Prezydent Ministrów:
Antoni Ponikowski

Prezes Głównego Urzędu Likwidacyjnego
w z. J. Karśnicki

220.

U s t a w a

z dnia 7 kwietnia 1922 r.

o Polskim Banku Krajowym.

Art. 1. Istniejący dotychczas we Lwowie Polski Bank Krajowy jest instytucją państwową, stanowi jednak odrębną osobę prawną.

W pieczęci swej Bank może używać godła państwowego.

Art. 2. Działalność Banku rozciąga się na cały obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

Siedzibą główną Banku jest miasto stoł. Warszawa.

Art. 3. Kapitał zakładowy Banku wynosi 1,023.519.980 Mkp. i może być podwyższony lub zmniejszony tylko w drodze ustawodawczej.

Art. 4. Bank ma prawo prowadzić interesy bankowe, objęte dotychczasowym statutem, a w szczególności także emitować listy zastawne oraz obligacje komunalne i kolejowe.

Na wydanie innych obligacji potrzebne jest zezwolenie Ministra Skarbu.

Statut określi wysokość nominalną, do której Bank może dokonać emisji poszczególnych obligacji.

Art. 5. Skarb Państwa odpowiada za dopełnienie zobowiązań Banku, wypływających z emisji listów zastawnych i obligacji, oraz za zwrot wkładek oszczędności i odsetki od nich.

Wysokość gwarancji państwowej dla obligacji oraz dla wkładek oszczędności określona jest obecnie ustawą z dnia 14 grudnia 1921 r. (Dz. U. R. P. № 106, poz. 769).

Zmiany wysokości gwarancji państwowej wymagają osobne ustawy.

Art. 6. Na obszarze b. zaboru rosyjskiego wpisy hipoteczne, dokonane na rzecz Polskiego Banku Krajowego z tytułu udzielonych pożyczek zarówno w listach zastawnych, jakoteż w obligacjach, stanowią wyłączne zabezpieczenie rzeczonych listów, względnie obligacji.

W takich wpisach hipotecznych winna być uczyniona wzmianka: „wpis niniejszy zabezpiecza wyłącznie listy zastawne (albo odpowiednio obligacje) Polskiego Banku Krajowego”.

Zaciągający pożyczkę zeznaje akt wypłaty jednostronnie, wszakże pełnomocnik Banku obowiązany jest się stawić, gdy wypłata następuje z wezwań.

Wypłata rzeczywiśta, o ile nie następuje z wezwań, dokonywana jest w lokalu Banku.

Przeciwko takiej wypłacie, stwierdzonej uwierzytelnionym podpisem dłużnika, zarzut niewyliczenia nie jest dopuszczalny.

Należność Polskiego Banku Krajowego winna mu być spłacona w sposób, przepisany w jego statucie, o ile Bank nie zgodzi się na inny rodzaj spłaty.

Art. 7. Na obszarze b. Królestwa Polskiego obligacjom, wydanym na zasadzie udzielonych przez Bank pożyczek, służy przywilej i pierwszeństwo pokrycia, określone w art. 7 prawa o przywilejach i hipotekach z dnia 13 czerwca 1825 r. (Dz. Pr. Król. Pol. tom IX, strona 355), z przedmiotów majątkowych, będących, podkładem pożyczki oraz z innego majątku dłużnika, nie naruszając pierwszeństwa przywilejów, wymienionych w art. 7 powołanego prawa.

Art. 8. Minister Spraw Wewnętrznych na wniosek Ministra Skarbu zarządza spłatę pożyczek komunalnych, udzielonych związkom samorządowym, z dochodów, przypadających im z tytułu danin i opłat publicznych.

Art. 9. Bank ma prawo udzielać pożyczki na towary, pozostające w posiadaniu pożyczającego, który za ich usunięcie ponosi odpowiedzialność cywilną oraz karną, jak za przywłaszczenie.

Papiery procentowe i wszelkie inne ruchomości, jakie Bank przyjmie na zastaw, winny być zapisane do ksiąg sznurowych lub rejestrów, umyślnie na ten cel zaprowadzonych.

W księgach tych i rejestrach, prócz wysokości długu, należy wpisać rodzaj i jakość przedmiotów, przyjętych na zastaw.

Zapisanie takie staje się równoznacznem rejestracji, o której mowa w art. 2074 k. c., i nadaje bankowi przywilej, zapewniony wierzycielowi w art. 2073 k. c. obowiązującego w byłym Królestwie Polskiem.

Polski Bank Krajowy w razie nieotrzymania zapłaty ma prawo w charakterze wierzyciela rozporządzać przedmiotem zastawu ruchomego do wysokości przypadającej jemu od dłużnika należności, bez uzyskiwania do tego upoważnienia sądowego.

Art. 10. Listy zastawne, obligacje komunalne, kolejowe i inne oraz książeczki wkładowe Polskiego Banku Krajowego mają wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne.

Tytuły te mogą być przedmiotem lokaty kapitałów osób, pozostających pod opieką lub kuratelą, kapitałów fundacyjnych, kościelnych i korporacyjnych, jakoteż wszelkiego rodzaju kaucji i wadłów licytacyjnych.

Art. 11. Na obszarze b. zaboru rosyjskiego Polskiemu Bankowi Krajowemu służą uprawnienia i przywileje Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, względnie Towarzystwa Kredytowego m. Warszawy. Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości będzie władny w zastosowaniu do Polskiego Banku Krajowego skróć przewidziane w ustawach rzeczonych Towarzystw Kredytowych terminy postępowania przy ściąganiu wierzytelności Banku, jakoteż uprościć dotyczące formalności.

Na obszarze b. zaboru pruskiego Bank będzie korzystał z uprawnień i przywilejów, określonych w statucie Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego.

Na obszarze b. zaboru austriackiego Bank zachowuje dotychczasowe uprawnienia, nadane mu przez ustawę z dnia 21 czerwca 1882 r. (aust. Dz. Ust. P. № 81) o ściąganiu przymusowem drogą administracyjną zaległych odsetek i rat rocznych od wierzytelności hipotecznych.

Art. 12. Minister Skarbu wyda w drodze rozporządzenia statut Polskiego Banku Krajowego na zasadzie niniejszej ustawy.

Art. 13. Do czasu ogłoszenia rozporządzenia w przedmiocie statutu Polskiego Banku Krajowego, Bank ten działa na podstawie statutu dotychczasowego.

Art. 14. Wykonanie ustawy niniejszej porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 15. Ustawa niniejsza obowiązuje z dniem ogłoszenia.

Marszałek:
Trąpczyński

Prezydent Ministrów:
Antoni Ponikowski

Minister Skarbu:
Michalski

221.

Oświadczenie rządowe

z dnia 27 marca 1922 r.

w przedmiocie przystąpienia Stanów Zjednoczonych Brazylii do międzynarodowej konwencji, dotyczącej ochrony utworów literackich i artystycznych, podpisanej w Bernie dnia 9 września 1886 r., a przejranej w Berlinie dnia 13 listopada 1908 r. oraz do Protokołu dodatkowego z dn. 20 marca 1914 r. do tejże konwencji.

Podaje się niniejszem do wiadomości publicznej, że zgodnie z komunikatem Rządu Szwajcarskiego, Stany Zjednoczone Brazylii w dniu 9 lutego 1922 r. przystąpiły bez zastrzeżeń do:

- 1) międzynarodowej konwencji, dotyczącej ochrony utworów literackich i artystycznych, podpisanej w Bernie dnia 9 września 1886 r., a przejranej w Berlinie dnia 13 listopada 1908 r. oraz
- 2) protokołu dodatkowego berneńskiego z dnia 20 marca 1914 r. do tejże konwencji, opublikowanych w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej, rok 1922, № 3, poz. 16.

Prezydent Ministrów,
w z. Ministra Spraw Zagranicznych:
Antoni Ponikowski

222.

Rozporządzenie Rady Ministrów

z dnia 13 kwietnia 1922 r.

w przedmiocie tymczasowego ustroju władz szkolnych na Ziemi Wileńskiej.

Na podstawie art. 5 i 8 ustawy z dnia 6 kwietnia 1922 r. o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. № 26 poz. 213) zarządza się co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą ustawy z d. 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych

(Dz. U. R. P. Nr. 50 poz. 304) rozciąga się na tereny, wskazane w art. 1 i 8 ustawy o objęciu władzy państwowej nad Ziemią Wileńską (Dz. U. R. P. r. 1922, № 26, poz. 213).

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego powierza się Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Ministrów:
Antoni Ponikowski

223.

Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu

z dnia 1 kwietnia 1922 r.

w przedmiocie zmiany rozporządzenia wykonawczego z dn. 22 marca 1921 r. o czasie pracy w zakładach handlowych.

Na mocy art. 19 ustawy z d. 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. r. 1920, № 2, poz. 7) oraz ustawy z d. 14 lutego 1922 r., zmieniającej ustawę z d. 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. № 14, poz. 127) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu wykonawczym Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu z d. 22 marca 1921 r. o czasie pracy w zakładach handlowych (Dz. U. R. P. № 47, poz. 291) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) Paragraf 4 tego rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie: „Najdalej po każdym sześciu godzinach pracy pracownikom zakładów wyszczególnionych w § 1 niniejszego rozporządzenia, zatrudnionym na mocy umowy pracy, winna być zapewniona conajmniej jednogodzinna przerwa, podczas której pracownik może opuścić miejsce pracy”.
- 2) Paragraf 5 wymienionego rozporządzenia skreśla się.
- 3) Paragraf 6 wymienionego rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie: „Zgodnie z art. 2 ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu, w brzmieniu ustalonym ustawą z d. 14 lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. № 14, poz. 127) — czas sprzedaży towarów i otwarcia zakładów objętych niniejszem rozporządzeniem nie może przekraczać dziesięciu godzin dziennie bez przymusowej przerwy w południe”.
- 4) Paragraf 12 wymienionego rozporządzenia otrzymuje następujące brzmienie: „Powiatowe władze samorządowe, a w miastach